

откъм средата на XI век. Населението я напуснало за известен период от време, докъм средата на XII в., когато отново се населва. (Щерева Ир., 2001) От този печат става ясно, че Константин Катакалон е проедър и е водил кореспонденция с Цоида.

Титлата проедър е учредена от император Никифор II Фока (963-969 г.) специално за евнуха Василий Лакапин, в желанието си да му се отблагодари, затова че му е помогнал при заемането на трона. (Diehl, Ch. La signification du titre de proedre a Byzance. - Melanges G.Schlumberger, 1, paris, 1924, 105-106)

В Ескуриалната тактика тази титла е най-високото звание за евнуси и е персонална. До средата на XI век е запазена за евнуси. Това категорично говори, че Константин Катакалон е бил също така и евнух и най-вероятно е от столицата Константинопол. Срещат се няколко проедри по едно и също време, което ще рече, че не е вече само длъжност за една личност, а титла (Ibidem, p.299).

Съществуват проедри и в църковната йерархия с ранг на митрополити и синкели (Laurent, Corpus, 5/1, p.170). Знаем, че Туида е епископски център в провинция Химемонт през IV-VI в., вероятно след завладяването на Източна България от император Йоан Цимисхи през 971 година. Византийците търсят приемственост и възстановяват стари центрове, като активно се включват в приобщаването на новите - стари центрове към живота в империята и високопоставени личности от столичния административен апарат и духовенството.

Най-голямо разпространение титлата има през седмото - осмото десетилетие на XI век, когато с нея са отличени, както сановници от централния апарат в столицата, така и редица провинциални, административни, финансови, юридически и други служители. Последното упоменаване на светската титла проедър в писмените източници е 1118 г., а за църковната - 1140 г. (Йорданов Ив., 1993).

ЛИТЕРАТУРА:

1. Diehl. Proedre : Diehl, Ch. De la signification du titre de proedre a Byzance. - Melanges offerts a M. Gustave Schlumberger, 1, Paris, 1924, 105-106
2. Laurent Corpus, 5: Laurent, V. Le Corpus des sceaux de L`empire Byzantin. Tome V: L`edlise, partie 1-3, Paris, 1963-1972
3. Oikonomides, Listes: Oikonomides, Les listes de preaseance byzantines des ix et X e siecles. Introduction, texte, traduction et commentaire. Paris, 1972
4. Щерева Ирина, "Разкопки и проучвания", XXXVIII, 2001
5. Йорданов Ив., "Печатите от стратегията в Преслав", 1993